

בעניין:

1. ארגון העיתונאים בישראל (ע"ר 580690667)

2. ברוך קרא, ת.ז. 024815995

3. אביעד גליקמן, ת.ז. 031498157

4. ספי עובדיה, ת.ז. 039421516

5. עקיבא נוביק, ת.ז. 301592630

6. אבישי בן חיים, ת.ז. 023853864

כולם באמצעות ב"כ עוה"ד ד"ר מורן סבוראי או אמיר בשה או גלעד זבידה או שירה שחם או עו"ד אחר ממשרד עוה"ד בשה זבידה סבוראי, מרחוב מצדה 7, (מגדל ב.ס.ר 4, קומה 23), בני ברק, 5126112;

טל: 03-7743000; פקס: 03-7743001; דוא"ל: office@bszlaw.co.il;

7. הצלחה – לקידום חברה הוגנת (ע"ר)

באמצעות עו"ד אלעד מן (מ.ר. 34720); מרח' מנחם בגין 7, רמת-גן 5268102; טל: 03-6114485; פקס: 03-6114486; (להלן גם: "הצלחה" ו/או "עמותת הצלחה");

העותרים

- נגד -

1. גב' יוליה שמאלוב ברקוביץ', יו"ר מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו

2. מר ניר שוויקי, מנכ"ל מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו

3. מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו

באמצעות הדוא"ל: yulia.shamalov@gmail.com; mancal@rashut2.org.il;

4. חברת רשת מזיה בע"מ

5. מר אבי בן טל, מנכ"ל חברת רשת מזיה בע"מ

באמצעות ב"כ עוה"ד יורם בונן, ממשרד פישר בכר חן וול אוריון ושות', מרחוב דניאל פריש 3, תל אביב 6473104; טל: 03-6069656; פקס: 03-6069672; ybonen@fbclawyers.com;

6. חברת חדשות 10 בע"מ, ח.פ. 51-3174565

באמצעות ב"כ עוה"ד מורן פרידמן ו/או הילה זאקס, ממשרד פישר בכר חן וול אוריון ושות', מרחוב דניאל פריש 3, תל אביב 6473104; טל: 03-6069656; פקס: 03-6069672; mfriedman@fbclawyers.com ו/או

hsachs@fbclawyers.com;

המשיבים

עתירה דחופה בהולה לצו על תנאי ולצו ביניים

ובקשה לקביעת דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צווים זמניים, צווים על תנאי וצווים מוחלטים, המופנים אל המשיבים והמורים להם ליתן טעם כדלקמן:

מדוע לא יפעילו המשיב 2, מר ניר שוויקי, מנכ"ל מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, והמשיב 3, הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, את סמכותם על פי כל דין, ויורו למשיבים 4 ו-5, לפעול על פי תנאי הרישיון שהוענקו למשיב 4 על פי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, התש"ן-1990 ולהוראות הדין כמפורט בעתירה זו, ולקיים שידורי חדשות אך ורק באמצעות המשיב 6, חברת החדשות, כך שיבוצעו על ידי המשיב 5 או על ידי גורמים אחרים שאינם מורשים לכך.

לעותרים נודע בדבר כוונת המשיב 5 לפעול בניגוד לתנאי הרישיון של המשיב 4 ביחס לחדשות המשודרות באמצעותה אמש, יום חמישי, 21.5.2020, בשעות אחה"צ, מתוך פרסומים פומביים שעל פיהם מכוונים מהלכים אלו כתגובה אסורה ופסולה של המשיב 5 נגד צעדים ארגוניים לגיטימיים שנקטו על ידי ארגון העיתונאים בישראל, הארגון היציג במשיב 6 וועד העובדים של המשיב 6. זאת בעיקר וביחס למשדר חדשות מרכזי, מהמרכזיים שהיו בישראל בכל שנותיה, הוא פתיחת משפטו של ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו ונאשמים מרכזיים נוספים, בעלי מעמד ציבורי ברור.

.... העתקי פרסומים בעניין כוונת המשיבים 4-5 לפעול בניגוד לתנאי הרישיון מסומנים כנספחים 1.

ארגון העיתונאים בישראל, העותר 1, ועמותת הצלחה, העותרת 7, פנו בבהילות למשיבים, בבקשה למנוע הפרת הוראות הדין, ואולם עד למועד כתיבת שורות אלה, לא התקבלה כל תשובה.

דחיפות הסעדים המבוקשים, ובהם בקשה דחופה לצו ביניים כפי שיפורט להלן, נובעת מסמיכות הזמנים – החלטת המשיב 5 נוגעת לשידורים חדשניים שעתידיים להתרחש כבר ביום ראשון הקרוב, 24.5.2020, כאשר הוא קיבל את החלטתו הפסולה, האסורה על פי כל דין, רק ביום חמישי האחרון, 21.5.2020, כאמור לעיל ולהלן.

בקשה דחופה לצו ביניים:

ביום חמישי האחרון, 21.5.2020, בשעות אחה"צ, פורסמה ברבים (ולא הוכחשה) כוונתו של המשיב 5, להפר את תנאי הרישיון שניתנו למשיבה 4 ואת הוראות הדין המחייבים ביצוע שידורי חדשות כהגדרתם בחוק ובכללי הרשות השנייה באמצעות המשיבה 6 בלבד. הוראות הדין גם אוסרות על המשיבה 4 לקיים שידורי חדשות מובהקים באמצעות גורם/מים אחרים, שאינם חברת החדשות 10 (המשיבה 6), ובאופן שאינו תואם את הדין ואת תנאי הרישיון.. ניסיונות העותרים 1 ו-7 להניא את המשיב 5 מצעד זה, וזאת באמצעות פנייה למשיבים 1-6, לא נענו, ופניית העותרים הנ"ל נותרה כאבן שאין לה הופכין חרף העובדה שפנייתם הדחופה של העותרים הנ"ל הבהירה כי כוונתם לפנות במידי לערכאות ככל שלא תתקבל תשובה. זאת נוכח חשיבותו העצומה של המשדר, דחיפות העניין וסמיכות השידורים המתוכננים לאותו מועד.

החלטתו של המשיב 5 מתייחסת לשידורי חדשות מובהקים בהתאם להגדרתם בדין, העתידים להתקיים ביום ראשון הקרוב, 24.5.2020 ביחס למשפטו של ראש הממשלה, והם מתוכננים מזה שבועות ארוכות להיות משודרים על ידי עיתונאי המשיבה 6, חברת חדשות 13 בע"מ. ואולם המשיב 5 החליט על דעתו, בניגוד לכל דין ובניגוד לתנאי הרישיון ובניגוד להוראות חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, התש"ן-1990 (להלן: "חוק הרשות השנייה") וכללי הרשות. החלטה זו לא רק שהיא מנוגדת לדין האמור, אלא שהיא יורדת לשורשם של יסודות המשטר בישראל ובעיקר לשורש השמירה על חופש העיתונות ועל הרשות המבקרת (שהעיתונות החופשית היא חלק ממנה) וכן סותרת באופן מפורש את תכלית החקיקה שהורתה על ביצוע שידורי חדשות בערוצים מסחריים באמצעות חברת חדשות נפרדת ורק באמצעותה, ומכאן החשיבות והדחיפות בהתערבותו של בית המשפט העליון הנכבד.

בנסיבות אלו ישנה חשיבות עצומה למתן צו ביניים זמני ו/או ארעי, אשר יאסור על המשיבים, המשיבים 4-5 ושאר המשיבים המפורטים מעלה, לפעול בניגוד להוראות חוק הרשות השנייה, וזאת, לכל הפחות עד לדיון ומתן החלטה בעתירה, שאחרת תסוכל מטרת העתירה והסעדים המרכזיים הנובעים ממנה.

בקשה לקיום דיון דחוף:

נוכח מהות העתירה, כמפורט לעיל ולהלן, ונוכח הדחיפות הרבה של הסוגייה מתבקש בית המשפט העליון הנכבד לקבוע מועד דיון דחוף בעתירה זו.

מיצוי הליכים:

עתירה זו הינה למעשה כנגד התנהלות המנוגד להוראות חוק הרשות השנייה ואף עלולה לפגוע באושיות המשטר בישראל, כשזה מכבר נקבע כי העיתונות החופשית היא חלק אינטגרלי ונכבד מאושיות אלה (ר' גם בג"ץ 2996/17 בג"ץ 2187/20). העותרים 1 ו-7 פנו למשיבים בפנייה דחופה (שטיבה הדחוף ככזה הובהר בפנייה), ואולם לא התקבל כל מענה.

אשר על כן מתבקש בית המשפט העליון הנכבד לדון בעתירה ובבקשה לצו ביניים המפורטת מעלה.

.... העתק פניית העותרים 1 ו-7 למשיבים מסומן כנספח 2.

יודגש כי בשל קוצר הזמן ורוחב היריעה מוגשת עתירה זו בדחיפות ונכללים בה תמצית טיעונים הנחוצים. והעותרים יבקשו להרחיב ולהוסיף בעל פה טיעונים ואסמכתאות לעמדתם ולטענותיהם הנכללות בגוף כתב עתירה זה.

ואלה נימוקי העתירה ופרטיה :

הסמכות בעתירה:

הסמכות לדון בעתירה זאת מוקנית לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק לפי סעיף 15 לחוק-יסוד: השפיטה. הסמכות לדון בעתירות על פי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, התש"ן-1990 (להלן גם: "חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו" או "חוק הרשות השנייה" או "החוק") מסורה בידי בית המשפט העליון הנכבד. יצוין למען הסדר כי אין זו הפעם הראשונה – כמובן – שארגון עובדים מגיש בפני ערכאה נכבדה זו עתירה בעניינים הנוגעים לתחומי סמכותו ו/או תפקידו, ולרבות במקרים המערבים שאלות של זכויות עובדים בשאלות פרופסיונאליות.¹ במספר פעמים לאחרונה הוגשו עתירות בעניין פגיעה בחופש העיתונות ו/או בחופש העיסוק ו/או בזכויות חוקתיות נוספות, לרבות זכות ההתארגנות, על ידי ארגון העיתונאים או על ידי קבוצת עיתונאים אחרת, ובית המשפט העליון הנכבד ציין את החשיבות בשמירה על זכויות אלה ואף נעתר לעתירות.²

הצדדים לעתירה

1. העותר 1, ארגון העיתונאים בישראל (להלן גם: "הארגון העיתונאים") פועל במסגרת עמותה רשומה (ע"ר 580690667). הארגון הוא ארגון עובדים פרופסיונאלי, המופקד על טיפול בזכויות העיתונאים כעובדים, בין היתר על דרך של ניהול משאים ומתנים וחתימה על הסכמים קיבוציים וכן ניהול הליכים משפטיים וסכסוכי עבודה בעניין זה, וכן מופקד על שמירה על חופש העיתונות. בראש הארגון עומד הוועד המנהל של העמותה. יו"ר הארגון הוא העיתונאי יאיר טרז'צקי. ארגון העיתונאים הוא ארגון של למעלה מ-3,000 עיתונאים ועיתונאיות בכלי תקשורת שונים, ובכלל זה, הארץ/דה מרקר; וואלה; ידיעות אחרונות; ידיעות תקשורת; ידיעות אינטרנט (שותפות רשומה) (ynet); גלובס; חברת החדשות 10; "טיים אאוט"; תאגיד השידור הציבורי הישראלי; ועוד. ארגון העיתונאים הוא כיום הגוף המרכזי והגדול ביותר העוסק בייצוג העיתונאים במעמדם כעובדים וכמי שנושאים בשליחות ציבורית. הארגון גם חבר

¹ להגשתה של עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ, על ידי ארגון עובדים, ר' למשל: בג"ץ 2187/20 ארגון העיתונאים בישראל נ' ראש הממשלה ואח'; 26.4.2020, בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים בישראל ואח' – ראש הממשלה ואח'; 23.1.2019, בג"ץ 154/98 הסתדרות העובדים הכללית החדשה והסתדרות האקדמאים במדעי הרוח והחברה נ' מדינת ישראל ואח'; 13.10.1998, בג"ץ 10296/02 ארגון המורים בבתי הספר העל-יסודיים, בסמינרים ובמכללות נ' שרת החינוך, התרבות והספורט, פ"ד נט(3) 224 (2004); בג"ץ 9198/02 ההסתדרות הרפואית בישראל ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח', 2.10.2008; בג"ץ 4683/15 האיגוד הארצי לקציני הים, הסתדרות העובדים הכללית החדשה – שר התחבורה והבטיחות בדרכים ואח', 13.3.2016.

² בג"ץ 6133/14 טניה גורביץ ואח' נ' כנסת ישראל ואח', 26.3.2015; בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים בישראל נ' ראש הממשלה ואח', 23.1.2019; בג"ץ 2187/20 ארגון העיתונאים בישראל נ' ראש הממשלה ואח', 26.4.2020.

במועצת העיתונות. הארגון שם לו למטרה, בין היתר, להגן על חופש העיתונות ועל העיתונאים כעובדים בהקשר זה. מטרה זו היא חלק מסעיף המטרות של תקנון הארגון.³ הצורך לשמור על חופש העיתונות בא לידי ביטוי גם בתקנון האתיקה המקצועית של העיתונות שנוצר על ידי מועצת העיתונות (כאמור, ארגון העיתונאים חבר במועצה זו).⁴ הארגון אף רואה עצמו כמי שמייצג לא רק את ציבור העיתונאים אלא גם את האינטרס הציבורי הרחב בכל הקשור לחופש עיתונות (עליו יורחב הדיבור בהמשך).

2. העותרים 2-6 הם עיתונאים בכירים ומובילים בחברת החדשות, המועסקים בה מספר שנים ואשר היו עתידים לסקר את החדשות ביום א הקרוב, 24.5.2020, ולרבות החדשות בעניין משפטו של ראש הממשלה.

3. העותרת 7, הצלחה לקידום חברה הוגנת (ע"ר), היא עמותה רשומה מאז מרץ 2008, שחרתה על דגלה את קידום האכיפה האזרחית בישראל ועידוד של רגולציה יעילה ומתקדמת בתחומי הכלכלה והחברה. העותרת פעילה מאוד בנושאי תקשורת ואסדרתה ובנושאים אחרים בעלי חשיבות ציבורית ולמעשה היא גוף החברה האזרחית הפעיל ביותר בישראל בענייני רגולציה תקשורת.

4. המשיבה 1, גב' יוליה שמאלוב ברקוביץ', היא יו"ר מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו.

5. המשיב 2, מר ניר שוויקי, הוא מנכ"ל הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו וחלק מהסמכויות בעניין תוכן חדשותי ושידורו מסורות ישירות ובלעדית בידו.

6. המשיבה 3, הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, הוקמה על פי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה וסמכויותיה מפורטות בחוק זה ובדינים סמוכים.

7. המשיבה 4, חברת רשת מדיה בע"מ, היא בעלת הרישיון להפעלת שידורי חדשות על פי חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, באמצעות חברת החדשות (המשיבה 6). הרישיון קובע כי שידורי החדשות יעשו בידי חברת החדשות והיא בלבד.

8. המשיב 5, מר אבי בן טל, הוא מנכ"ל המשיבה 4.

³ סעיף 3 לתקנון הארגון.

⁴ סעיף 22 לתקנון מועצת העיתונות.

9. המשיבה 6, חברת חדשות 10 בע"מ (החברה מכנה עצמה "חדשות 13" בכתבי בית דין ובמסמכים רשמיים אחרים, אף כי על פי הנסח השם הנכון הוא "חדשות 10"; כאן ובהמשך: "חברת החדשות"), היא חברת החדשות שבאמצעותה ניתן למשיבה 4 הרישיון לשדר שידורי חדשות.

העובדות הרלוונטיות לעניין

10. חברת רשת מדיה בע"מ (להלן גם: "רשת"), המשיבה 4, הפועלת תחת המותג "רשת 13", היא חברת האם של המשיבה 6, חברת חדשות 10 בע"מ (להלן גם: "חברת החדשות"), כתוצאה מן המיזוג של "ערוץ 10" ו- "חדשות 10" עם רשת והיא בעלת הזיכיון לשדר חדשות על פי הוראות חוק הרשות השנייה, באמצעות חברת החדשות והפועלת תחת המותג "חדשות 13".

11. בעת האחרונה מתקיימים בחברת החדשות צעדים ארגוניים, וזאת נוכח כוונת רשת לבצע קיצוץ משמעותי ביותר בפעילותה החדשותית של חברת החדשות, עד כדי פגיעה בתנאי הרישיון ובעובדים. ארגון העיתונאים ונציגות העובדים המקומית, יחד עם העובדים, עיתונאי חברת החדשות, חוששים בשל הפגיעה העתידית, הממשית והקרובה, בחופש העיתונות ובזכויות העובדים, העתידה להתרחש חו"ח בשל החלטת רשת. יוער למען הסר ספק, כי המחלוקת הנוגעת למשפט העבודה הקיבוצי בעניין החלטה זו תלויה ועומדת בפני בית הדין האזורי לעבודה,⁵ והעתירה המובאת בפני בית המשפט העליון הנכבד אינה נוגעת לסכסוך בענייני עבודה המוזכר רק כרקע לעובדות הנוגעות להפרת תנאי הרישיון. הפגיעה בחופש העיתונות ובחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, היא העומדת ביסודה של העתירה שבכותרת, וזאת בהבחנה מהליכים הנוגעים לדיני עבודה.

12. כידוע, ביום ראשון הקרוב צפוי להיפתח משפטו של ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו. אין צורך להכביר במלים אודות מעמדו של אירוע חדשותי מעין זה, וכלי התקשורת השונים נערכים לסקרו במשדרי חדשות מיוחדים.

13. ביום **21.5.2020**, הודיעה רשת, כפי שפורסם בפומבי כי סיקור השידור הישיר ממשפטו של ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, יעשה באמצעות רשת בלבד, ללא עיתונאי חברת החדשות. רשת לא הכחישה את ההחלטה. לפי הצהרות מנכ"ל רשת, רשת מתכוונת להדיר את חברת הבת שלה, חברת החדשות, ואת כתביה, מסיקור המשדר והיא פועלת להפיק ולשדר משדר חדשות שיועלה באמצעות חברת הפקה חיצונית. כל זאת, כחלק מכוונת רשת לפגוע אנושות בחברת החדשות

⁵ ס"ק (ת"א) 15101-05-20 ארגון העיתונאים ואח' – חברת חדשות 13 ואח'; ס"ק (ת"א) 5779-04-20 ארגון העיתונאים בישראל ואח' – חברת החדשות 13.

שבבעלותה, ובאופן אסור. מעבר לפגיעה המקצועית הקשה במשדר של רשת עצמה, שמתכוונת למנוע מבכירי העיתונאים בישראל לסקר את האירוע, ומעבר להיותו של המהלך פסול וראוי לגינוי, הדברים מהווים גם הפרה בוטה של הוראות החוק ושל תנאי הרישיון בו מחזיקה רשת לשם שידור חדשות.

14. בנסיבות אלה, ונוכח ההפרה הבוטה של תנאי הרישיון והדין המסדיר את אופן שידור החדשות בערוצים מסחריים הנתונים לפיקוחה של הרשות השניה ובהם המשיבות 4 ו-6, כמו גם החשש לפגיעה העתידית הממשית בחופש העיתונות ובתכלית החקיקה של חוק הרשות השניה, שיגרו העותרים 1 ו-7 מכתב בהול למשיבים, בדרישה להימנע מביצוע החלטה אסורה זו. המכתב הועבר בדחיפות ובהילות למשיבים, ואולם עד למועד כתיבת שורות אלה לא התקבלה תשובה. משום כך, ובאין ברירה, מוגשת עתירה דחופה זו.

הטיעון המשפטי

15. הוראות חוק הרשות השנייה, הכללים מכוחו והוראות הרישיון, נועדו לשרת ולאפשר שמירה על חופש העיתונות ולהגן על הציבור ועל צרכן התקשורת, באמצעות קביעת תנאים ומגבלות כאמור לשידורי חדשות רק לבעלי רישיון (מורשים לשידורים) ורק בתנאים הקבועים בחוק הזה.

16. חשיבותו של חופש העיתונות בישראל הוכרה זה מכבר, והיא נקבעה בשורת הוראות של ההלכה הפסוקה כזכות ציבורית, יסודית, חוקתית או למצער מעין-חוקתית, השייכת ליסודות החשובים ביותר של המשטר בישראל, כחלק מחופש הביטוי⁶, מזכות הציבור לדעת, ומההכרה במעמדה של העיתונות החופשית כ"רשות הרביעית" (הרשות המבקרת), במארג הרשויות שהן ביסוד הדמוקרטיה⁷. "עיתונות חופשית היא לא רק תוצאה הכרחית של דמוקרטיה, אלא היא גם תנאי הכרחי לדמוקרטיה. היא תנאי הכרחי למשטר ייצוגי, לממשל תקין והוגן, לחירויות האדם. בפועל היא יכולה לשמש נייר לקמוס של הדמוקרטיה"⁸. חופש העיתונות מגלם בתוכו לא רק את זכותו של העיתונאי, אלא גם את זכותו של כל פרט ופרט בחברה ליהנות מפירותיה של עבודת העיתונות ואת אינטרס הציבור בעצם קיומה.... זהו אינטרס ציבורי כללי, המשרת בין היתר –

⁶ על חשיבותו של חופש הביטוי, ר': בג"ץ 5239/11 אבנרי נ' הכנסת, סעיף 4 לפסק דינו של השופט עמית, 15.4.2015. ההפניה היא לדברי השופט מצא בע"א 4463/94 אבי חנניה גולן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד (4) 136, 153 (1996). ברק מדינה דיני זכויות האדם בישראל (2016), פרק 3: חופש הביטוי, בעמ' 431; עמ' 475: מסירת מידע שלא כדין וחייב עיתונאים לחשוף מקורות מידע; עמ' 478: חיסיון עיתונאי.

⁷ למעמדו של חופש העיתונות כחלק מחופש הביטוי, מזכות הציבור לדעת, ומאושיות הדמוקרטיה, ר': בג"ץ 73/53 חברת "קול העם" נ' שר הפנים, פ"ד ז 871 (1953); אילנה דיין-אורבך "המודל הדמוקרטי של חופש הביטוי" עיוני משפט כ 377, 382 (תשנ"ז); ע"פ 255/68 מדינת ישראל נ' בן משה, פ"ד כב(2) 427, 435 (1968); ע"פ 6013/04 מדינת ישראל, משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד ס(4) 60, 75 (2006); בג"ץ 243/62 אולפני הסרטה בישראל בע"מ נ' גרי, פ"ד טז 2407, 2415, 2426 (1962); משה נגבי חופש העיתונות וחופש העיתונות בישראל: דיני תקשורת ואתיקה עיתונאית (2011); בג"ץ 372/84 קלופפר נווה נ' כבוד נשיא בית המשפט שר החינוך והתרבות, פ"ד לח(3) 233, 239-238 (1984); בג"ץ 399/85 כהנא נ' הוועד המנהל של רשות השידור, פ"ד מא(3) 255, 269 (1987).

⁸ דניאל 7325/95 ידיעות אחרונות ואח' נ' קראוס ואח', פ"ד נב(3) 1, 53 (1998); רע"פ 761/12 מדינת ישראל נ' מקור ראשון (המאוחד) הצופה בע"מ ואח', סעיפים עב-עד. 29.11.2012.

נוסף על ההגשמה העצמית של המבקשים להתבטא – גם את גילוי האמת, את ההליך הדמוקרטי ואת היציבות החברתית' חשיבותה של העיתונות אינה מתמצה במתן ביטוי לדעות שונות. אחד מתפקידיה העיקריים הוא דיווח על אירועים, עובדות ותהליכים המתרחשים בחברה.⁹ "העיתונות החופשית, היא חלק אינטגרלי מאושיית המדינה¹⁰. משום כך, נחלץ בית המשפט העליון הנכבד לא פעם להגנה על העיתונות החופשית, שהיא זכות ציבורית שנושאה הם עיתונאים.¹¹ ההגנה על חופש העיתונות נעשתה לא פעם באמצעים חוקיים, וההלכה הפסוקה הגנה על פגיעה בחופש העיתונות בסדרת הלכות פסוקות,¹² ובין היתר ממש לאחרונה.¹³

17. חוק הרשות השנייה בא להסדיר את האופן שבו מתקיימים שידורי טלוויזיה מסחריים (ברודקאסט) בישראל, ולקבע תכליות שונות וזאת לרבות אסדרת האופן שבו ישודרו חדשות בערוצי שידור אלו תוך הגנה על צרכן החדשות והציבור. זאת גם לחזק את חופש העיתונות ואת זכות הציבור הכרוכה בה, ולרבות זכות הציבור לדעת ועצם הזכות הציבורית לעיתונות חופשית, תוך מניעת השפעה בלתי רצויה ובלתי הוגנת, לרבות השפעה פוליטית או מסחרית, על חופש העיתונות. משום כך, נקבעו בחוק ובכללי הרשות השנייה הוראות ברורות באשר לאופן הבלעדי והיחיד בו ניתן לשדר חדשות בערוצים אלו וזאת באמצעות גוף נפרד ועצמאי, חברות החדשות של הערוצים המסחריים. גוף זה אף נמצא תחת בקרה ציבורית הדוקה ואף תחת ניהול בעל מימד ציבורי (דירקטוריון בו מכהנים נציגים מטעם הרשות השנייה) והוא גוף דו מהותי מובהק הפועל לתכלית ציבורית ורק בעבורה. תנאים אלו אף עוגנו וחודדו בנוסח הרישיונות (וקודם לכן הזכיונות) שהוענקו למורשים לשידורים שבהם נקבעו הוראות הנוגעות לאופן קיום השידורים ברורות ומפורשות, ואין לסטות מהן, ובין היתר נקבע כי שידורי החדשות יעשו על ידי בעל הרישיון, באמצעות חברת חדשות ולא באופן אחר.

18. לפי סעיף 32 לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, "לא יקים אדם, לא יפעיל תחנת שידור, ולא יקיים שידורים אלא אם כן קיבל לכך זכיון או רישיון, בהתאם להוראות חוק זה". לפי סעיפים 33 ו-33א לחוק הנ"ל, המועצה רשאית להעניק זכיונות ורישיונות לשידורי טלוויזיה ורדיו, על פי תנאים ברורים הקבועים בחוק.

⁹ דנא 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, סעיפים 52-54 לפסק דינו של הנשיא (כתוארו אז) גרוניס, 18.9.2014.

¹⁰ בג"ץ 680/88 מאיר שניצר ואח' נ' הצנזור הצבאי הראשי, מר יצחק שני ואח', פ"ד מב(4) 617, סעיף 31 (1989); י' זמיר "העיתונות הכתובה: כוח וביקורת" ספר שמגר – מאמרים חלק א, 25, 29-30 (2003). הציטוט מובא ומאומץ במסגרת דנא 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, סעיף נג לפסק דינו של השופט רובינשטיין, 18.9.2014; בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים בישראל נ' ראש הממשלה ואח', סעיף 35, 23.1.2019.

¹¹ עסק (ארצי) 13-10-59352 ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה) – ארגון העיתונאים בישראל, סעיף 76, 21.8.2014.

¹² ר' הפירוט בה"ש דלעיל.

¹³ בג"ץ 2996/17 ארגון העיתונאים בישראל נ' ראש הממשלה ואח', 23.1.2019; בג"ץ 2187/20 ארגון העיתונאים בישראל נ' ראש הממשלה ואח', 26.4.2020.

19. תנאי הרישיון של ערוץ 13 בכלל ושל חברת החדשות בפרט תלויים באישורים של מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, שבוחנת ומאשרת את תקציב חברת החדשות, ומוודאת שהוא מאפשר הפעלה של חברת חדשות בהתאם לתנאי החוק והרישיון.

20. כיום, פועלות בישראל רק שתי חברות חדשות מסחריות שמשרות שידורי ברודקאסט פתוחים: חדשות 12 וחדשות 13. פגיעה בכל אחת מהן, גם אם באופן חלקי, עלולה להיות פגיעה אנושה בזכות הציבור לדעת ובאינטרס הציבורי, ועלולה להותיר את שוק התקשורת הטלוויזיוני מוחלש. תחרות מקצועית היא מרכיב חיוני ביכולת של כלי תקשורת לבצע את תפקידו כהלכה שכן באקלים של תחרות מקצועית פועלים העיתונאים בצורה המיטבית להשיג את הידיעות העיתונאיות בצורה המהירה והמדויקת ביותר ולהביאן לציבור בזמן אמת ובמלואן. הצופים הוותיקים זוכרים את הימים שבהם היה רק ערוץ טלוויזיה אחד, והוא היחיד שקבע את סדר היום, היה האופציה היחידה שהעניקה במה לדוברים ולקולות ולדעות. מונופול מסוג זה אינו בריא, ואסור לאפשר לו לחזור. זהו הבסיס שעליו צמח הפיצול לשלושה ערוצי תקשורת ועליו צמחו תנאי הרישיון של ערוצי התקשורת המסחריים.¹⁴ חוק הרשות השנייה מקיים ומשמר את ההכרה בחופש העיתונות, את חשיבות התחרות בין הערוצים, ואת השמירה ההכרחית על רמה מקצועית גבוהה ביותר של עיתונות חופשית.¹⁵

21. סעיף 63א לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, קובע כך:

“(ג) שידורי החדשות בשידוריו של בעל רישיון לשידורי טלוויזיה ישודרו באמצעות חברת חדשות, שתוקם ותופעל לפי הוראות סימן זה, ובהתאם לרישיון שהעניקה לה המועצה”.

22. הוראות סעיף 27 לפרק ו לרישיון רשת 13 קובעות:

“27. שידורי חדשות ורכישת תכניות מחברת החדשות

27.1 שידורי החדשות בשידוריו של בעל הרישיון ישודרו באמצעות חברת חדשות בהתאם לרישיון שהעניקה לה המועצה. בכפוף לאמור בסעיף 63א(ה) לחוק, על בעל הרישיון להקים או לרכוש חברת חדשות בהתאם להוראות החוק והכללים, ובכלל זה לדאוג לקבלת רישיון בעבורה לא יאוחר משלושה ימים לפני תחילת שידוריו.

27.2 בעל הרישיון לא יפיק שידורי חדשות לרבות יומני חדשות ומהדורות חדשות, כהגדרתם בחוק ובכללים, ולא ישדרם שלא באמצעות חברת החדשות. בכל

¹⁴ לעצם החשיבות של הפיצול בין מספר ערוצים ר' למשל: בג"ץ 4915/00 רשת חברת תקשורת והפקות (1992) בע"מ ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נ(5) 451, 470-472 (2000). למבנה של המועצה של הרשות השנייה ר': בג"ץ 5933/98 פורום היוצרים הדוקומנטריים ואח' נ' נשיא המדינה ואח', פ"ד נד(3) 496 (2000). למעמדה וחשיבותה של המועצה ר' למשל: בג"ץ 4500/07 יחימוביץ' ואח' נ' מועצת הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה ואח', 21.11.2007.

¹⁵ לחוק ולחשיבותו ר' למשל: בג"ץ 4915/00 רשת חברת תקשורת והפקות (1992) בע"מ ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נ(5) 451 (2000); בג"ץ 10203/03 "המפקד הלאומי" בע"מ נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח', 20.8.2008; בג"ץ 606/93 קידום יזמות ומו"לים בע"מ נ' רשות השידור ואח', פ"ד מח(2) 1 (1994); עע"מ 6013/04 מדינת ישראל, משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד ס(4) 60 (2006); בג"ץ 15/96 תרמוקיר חורשים נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, פ"ד נ(3) 397 (1996); בג"ץ 2753/03 עו"ד קירש נ' ראש המטה הכללי של צה"ל ואח', פ"ד נז(6) 359 (2003).

מקרה של ספק בעניין יישומה של הוראה זו או הגדרת תכנית כיומן או מהדורת חדשות, יכריע המנהל.

23. ויובהר, כי סעיף 1 לחוק הרשות השנייה מגדיר "שידורי חדשות" כך: "שידורי מהדורות חדשות ויומני חדשות". סעיף 1 לכללי כללי הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו (שידורי תכניות טלוויזיה בידי בעל זיכיון), תש"ע-2009, קובע כך ביחס להגדרת "שידורי חדשות":

"שידורי חדשות" – תכניות או רכיבים מוגדרים מתכניות, המוקדשים בעיקרם לסיקור אירועים בעלי ערך חדשותי בארץ או בעולם, שהתרחשותם במועד קרוב למועד שידור התכנית, לרבות תחזית מזג האוויר, הכוללות סוגים אלה:

(1) 'מהדורת חדשות' – תכנית המובססת בעיקרה על ידיעות המוגשות מן האולפן, אולם כוללת גם כתבות וידווחים בדרך של סיקור חי, לרבות מבזק חדשות, תקציר ועדכון;

(2) 'יומן חדשות' – תכנית העוסקת באירועים בעלי ערך חדשותי, לרבות בדרך של סיקור חי, כתבות, ראיונות ודברי פרשנות".

24. גם ברישיון של חברת החדשות ושל רשת יש הוראות לגבי שידורי החדשות והקשר עם הערוץ.

.... העתק הרישיון מסומן כנספח 3.

25. בענייננו, נראה כי לא יכול להיות חולק כי שידורי משפטו של ראש הממשלה הם חדשות לכל דבר ועניין, וזאת בצורה מובהקת לחלוטין. בענייננו, שידור משפט ראש הממשלה הוא שידור חדשותי מובהק ולא ניתן לקרוא לו בכל כינוי או שם אחר. מאז ומתמיד, גם בערוץ המתחרה, תכנים כאלה במיוחד בשידור ישיר ובמיוחד בשידור מהשטח, נעשים באמצעות עיתונאים של חברות החדשות (וגם באולפנים תמיד מדובר בתכנים כאלה על דיווח ופרשנות על ידי עובדי חברת החדשות), ולא על ידי גורם שאינו עיתונאי ואינו אמון על שידורי חדשות מבחינת מקצועו.

26. ואולם ברי כי אם יש בכלל ספק לעניין מעמדו של השידור של משפטו של ראש הממשלה כשידורי חדשות, והעותרים טוענים שאין כל ספק, הרי שהדבר לא יכול להיות מוכרע על ידי רשת או על ידי מנכ"ל רשת, אלא דורש את התערבותו והכרעתו הדחופה של מנכ"ל הרשות השנייה. שכן, נקבע, כי במקרה של ספק בעניין הוראות סעיף 27 דלעיל מכריע המנהל, ולכן נדרשת בדחיפות הפעלת סמכותו. העותרים פנו למשיב 2, מנכ"ל הרשות השנייה, ואולם עד למועד כתיבת שורות אלה, לא התקבלה תשובתו.

27. הנה כי כן, הוראות החוק ותנאי הרישיון קובעים באופן ברור שחברת "רשת 13" מחויבת להפיק שידורי חדשות ולשדרם באמצעות חברת החדשות, ובאמצעותה בלבד. הדבר נועד, בין השאר, להבטיח ששידורי חדשות יופקו על ידי גוף עצמאי ובלתי תלוי, בהתאם לסטנדרטים עיתונאיים ותוך מחויבות לאתיקה עיתונאית.

28. בהתאם לדין, הדברים יפים ונכונים לא רק למהדורות החדשות המשודרות מדי ערב, אלא גם לשידורי חדשות המסקרים אירועים חדשותיים מיוחדים, ולא בכדי נקבע ברישיון "רשת" ששידורי חדשות הם "לרבות יומני חדשות ומהדורות חדשות" (אלה כוללים גם משדרים נוספים מלבד מהדורת החדשות המרכזית). מכל מקום, וכאמור לעיל, במקרה של ספק, הסמכות בעניין זה נתונה למנהל.

29. בענייננו, אין ולא יכול להיות כל ספק שמשדר מיוחד לסיקור פתיחת משפטו של ראש הממשלה הוא בבחינת "שידורי חדשות", ואין ולא יכול להיות ספק בנוגע לאינטרס הציבורי הברור שדווקא משדר מעין זה יופק על ידי גוף עצמאי כחברת החדשות, על שלל ההגנות שנקבעו לטובת עצמאות החברה בחוק וברישיון השידור.

30. על כן, כוונתה של "רשת 13" לשדר את סיקור משפט ראש הממשלה במשדר שיופק שלא באמצעות חברת החדשות היא בניגוד לדין, ונראה שאין מנוס מהתערבותכם הבהולה והמיידיית על מנת למנוע הפרה בוטה מעין זו של הדין, ולהבטיח שלא יפול כל דופי בשידורי החדשות.

הסעד המבוקש

31. על יסוד כל האמור מתבקש בית המשפט העליון הנכבד להעניק את הסעד המפורט ברישא לעתירה זו, ולרבות מתן צו ביניים דחוף וקביעת דיון דחוף במעמד הצדדים.

32. כמו כן, מתבקש בית המשפט העליון הנכבד לחייב את המשיבים, או מי מהם, בתשלום הוצאות העתירה, לרבות שכר טרחת עורכי הדין של העותר, בתוספת מע"מ כדין.

סוף דבר

33. בנסיבות אלה, לא נותרה הברירה, אלה לפנות בבקשת סעד לבית המשפט העליון הנכבד.

34. עתירה זאת נתמכת בתצהיר חתום כדין על ידי יו"ר העותר, מר יאיר טרציצקי.

35. בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ הוא בעל הסמכות לדון בעתירה וליתן את הסעד המפורט מעלה, והוא מתבקש לעשות כן – בהתאם לכל האמור לעיל במצטבר.

עו"ד מורן סבוראי	עו"ד אמיר בשה	עו"ד גלעד זבידה	עו"ד אלעד מן
	ארגון העיתונאים בישראל		עמותת הצלחה

היום, 22 במאי 2020